

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Onderwerp	Actualisatie Nota Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs
Portefeuillehouder	Titia Cnossen
Registratienummer	BR2200017
Datum raad	02/06/2022

Gevraagde beslissing:

1. De Actualisatie Nota Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs (Actualisatie Nota) (T22.01717) vast te stellen.
2. De investeringsplanning in het meerjaren investeringsplan (MIP) aan te passen naar de Actualisatie Nota.
3. Een krediet van € 1.545.000 te voteren voor de investeringen in tijdelijke huisvesting voor bestaande en nieuwe scholen.
4. Een aanvullend krediet van € 6.591.000 te voteren voor de bestaande en nieuwe investeringen die volgen uit de Actualisatie Nota.
5. De afschrijvingsduur van de investering in de tijdelijke huisvesting gelijk te stellen aan de verwachte levensduur bij ingebruikname van de school.
6. Voor de schoolgebouwen aan de Stampioenreed, Eiberplein en de Pastoor Velthuijsestraat geen duurzaamheidsmaatregelen door te voeren en de bijbehorende kredieten af te sluiten.
7. De investeringsbedragen in het MIP voor duurzaamheidsmaatregelen aan te passen aan de Actualisatie Nota en te verlagen naar € 2.274.000.
8. De Reserve kapitaallasten verduurzaming primair onderwijs te verlagen met € 2.040.000 ten gunste van de Algemene Reserve.
9. De reserve overdracht schoolgebouwen voor de overdracht van KBS het Baken op te hogen met € 511.000 en dit te dekken met een onttrekking aan de reserve kapitaallasten verduurzaming primair onderwijs.
10. Het bestedingsdoel voor de bestemmingsreserve tijdelijke huisvesting uit te breiden met de mogelijkheid om kapitaallasten verbonden aan tijdelijke onderwijshuisvesting te dekken.
11. De bestemmingsreserve tijdelijke huisvesting primair onderwijs te verlengen tot en met 2027 en hierin € 4.090.000 te storten ten laste van de Algemene Reserve.
12. De bestemmingsreserve voor 1^e inrichting en onderwijsleerpakket te verhogen met € 817.000 ten laste van de Algemene Reserve.
13. De financiële consequenties van de Actualisatie Nota te verwerken in de Zomerrapportage 2022 en in de kadernota als voorloper op de Begroting 2023.

0. Samenvatting

In juli 2020 is het Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs Lansingerland (hierna: IHP) (T19.20885) vastgesteld door uw gemeenteraad. Het IHP bepaalt de kaders waarbinnen de schoolbesturen en de gemeente investeren in onderwijshuisvesting. We spraken af dat het IHP iedere vier jaar herijkt wordt. Door de vele ontwikkelingen sinds de vaststelling van het IHP, blijkt dit na twee jaar al noodzakelijk.

De afgelopen twee jaar hebben verschillende wijzigingen in beleid, wetgeving en de uitkomsten van nieuwe rapporten geleid tot ontwikkelingen die een effect hebben op het IHP. In de raadsbrief van december 2021 (U21.06513) en van maart 2022 (U22.00923) zegden wij uw raad toe om in Q2 2022 de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, zowel inhoudelijk als financieel, integraal te verwerken in een actualisatie van het IHP. In de Actualisatie Nota gaan we in op deze ontwikkelingen en de gevolgen voor de onderwijs-huisvesting in Lansingerland. De volgende vijf inhoudelijke ontwikkelingen komen aan bod:

1. De komst van nieuwe basisscholen in Lansingerland;
2. De beleidsnotitie IKC-vorming (BR2200013);
3. De monumentale status van de Parel;
4. Veranderde leerlingenprognoses;
5. Verduurzamingsprojecten.

De meeste aanpassingen en financiële consequenties vloeien voort uit wettelijke taken. Dit betekent dat een aantal van de ontwikkelingen geen keuze, maar onvermijdelijk zijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen. Naast de wettelijke taken van de gemeente, zijn er een aantal keuzes te maken voor de uitvoering van het IHP. De belangrijkste keuze is het verduurzamen van de schoolgebouwen in Lansingerland.

De financiële kengetallen in het kader van de Verordening huisvesting onderwijs worden conform de indexatie van de VNG-norm jaarlijks aangepast. Voorts is in de afgelopen periode als gevolg van de corona pandemie, de stijgende energieprijzen en recent de oorlog in Oekraïne sprake van sterk stijgende marktprijzen in de bouw en installatietechniek. Deze gebeurtenissen leiden tot onzekere voorspellingen van de marktprijzen.

Om de plannen uit het IHP die gepland staan in 2023 tot uitvoering te brengen, hebben schoolbesturen duidelijkheid nodig over het beschikbare budget. Het is nodig om deze vergoedingen op te hogen. Dit uitgangspunt is in lijn met het IHP, waarin is vastgelegd dat de gemeente meerkosten boven de VNG-norm dekt uit de algemene middelen. Voor overige plannen met latere realisatie gaan we conform IHP vooralsnog uit van de normbedragen VNG. Wanneer hier een bijstelling op plaatsvindt, passen wij de investeringskredieten hierop aan en verwerken we dat in de eerstvolgende tussenrapportage in de P&C-cyclus.

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

In juli 2020 is het Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs Lansingerland (hierna: IHP) (T19.20885) vastgesteld door uw gemeenteraad. In het IHP is duiding gegeven aan de taak om te zorgen voor kwalitatief en kwantitatief voldoende onderwijshuisvesting voor de kinderen in Lansingerland. Onderwijshuisvesting is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Het IHP bepaalt de kaders waarbinnen de schoolbesturen en de gemeente tussen 2020 en 2035 investeren in onderwijshuisvesting. We spraken af dat het IHP iedere vier jaar herijkt wordt. Door de vele ontwikkelingen sinds de vaststelling van het IHP, blijkt na twee jaar al een eerste Actualisatie Nota noodzakelijk. De overzichten geven een actualisatie voor de projecten die lopen tussen 2020-2024. In 2024 vindt een complete herijking van het IHP plaats.

Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak

De meeste aanpassingen en financiële consequenties vloeien voort uit wettelijke taken. Dit betekent dat op een aantal ontwikkelingen geen invloed kan worden uitgeoefend. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen. Sinds 1 juni 2021 geldt een nieuwe procedure voor het starten van een nieuwe school, de Wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen. Bij goedkeuring van OCW op de aanvragen die worden ingediend door nieuwe initiatiefnemers, kan de nieuwe school uiteindelijk starten per 1 augustus in het jaar na beoordeling. De gemeente moet vanaf dat moment voorzien in adequate huisvesting voor de nieuwe school. Dit zorgt voor druk op de gemeentelijke financiën en de organisatie om alles op tijd te regelen. Het organiseren van burgerparticipatie en deugdelijke besluitvorming vormen hierdoor een uitdaging.

Keuzes in onderwijshuisvesting

Naast de wettelijke taken van de gemeente, zijn er een aantal keuzes te maken voor de uitvoering van het IHP. De belangrijkste keuze is het verduurzamen van de schoolgebouwen in Lansingerland. Conform uw besluiten bij het IHP is nader onderzoek naar de duurzaamheids-maatregelen voor bestaande schoolgebouwen gedaan. In 2021 werkte adviesbureau HEVO per schoolgebouw een business case uit (zie bijlage 1 in de Actualisatie Nota). Op basis hiervan is bekeken wat de haalbaarheid, het exacte jaar van oplevering, eventuele tijdelijke huisvesting en de exacte bijdrage van de schoolbesturen voor losse duurzaamheidsmaatregelen, het realiseren van een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) of van een Energie Neutraal Gebouw (ENG) kan zijn. Voor een aantal schoolgebouwen is het advies om de in het IHP opgenomen verduurzamingsmaatregelen niet door te voeren omdat het bouwtechnisch niet realiseerbaar dan wel financieel niet rendabel is. Dit advies is overgenomen en wordt in dit raadsvoorstel aan u voorgelegd.

Financiële consequenties van de ontwikkelingen

Voor de financiering van onderwijshuisvesting krijgen gemeenten jaarlijks een bijdrage uit het gemeentefonds die is gebaseerd op basis van allerlei maatstaven. De bijdrage uit het gemeentefonds wordt niet standaard hoger als de gemeente meer kosten maakt voor onderwijshuisvesting. De belangrijkste wettelijke taken die landen in het IHP en onder deze verantwoordelijkheid vallen, zijn de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw, renovatie, uitbreiding, medegebruik en de inrichting met onderwijsleerpakket (hierna: OLP) en meubilair.

De financiële kengetallen in het kader van de Verordening huisvesting onderwijs worden conform de indexatie van de VNG-norm jaarlijks aangepast. Voorts is in de afgelopen periode als gevolg van de corona pandemie, de stijgende energieprijzen en recent de oorlog in Oekraïne sprake van sterk stijgende marktprijzen in de bouw en installatietechniek. Deze gebeurtenissen leiden tot onzekere voorspellingen van de marktprijzen. De huidige marktprijzen stegen de afgelopen maanden al met 30% bovenop de jaarlijkse VNG-indexatie.

De informatie in de Actualisatie Nota is - conform verordening huisvesting onderwijs - uitgegaan van de gemeentelijke leerlingenprognoses die zijn gebaseerd op de 1 oktober 2021 telling en opgesteld door Pronexus, een bureau dat prognosemethoden heeft ontwikkeld waarmee integrale leerlingen-

prognoses worden opgesteld. De overzichten geven een actualisatie voor de projecten die lopen tussen 2020-2024. In 2024 vindt een complete herijking van het IHP plaats.

2. Maatschappelijk effect

Met het IHP en de Actualisatie Nota zorgen we de komende 15 jaar voor kwalitatief en kwantitatief voldoende onderwijshuisvesting voor de kinderen in Lansingerland. Dit draagt bij aan de visie op het onderwijs van Lansingerland: goed en passend onderwijs toekomstgericht onderwijs voor iedereen dichtbij.

3. Argumenten

1.1. Het uitvoeringsprogramma van het IHP heeft een actualisering nodig vanwege landelijke en lokale ontwikkelingen

Het huidige geldende IHP stelden wij op in 2020. De Actualisatie Nota vormt een toevoeging op dat IHP. De afgelopen twee jaar hebben verschillende wijzigingen in beleid, wetgeving en de uitkomsten van nieuwe rapporten geleid tot ontwikkelingen die een effect hebben op het IHP. In de Actualisatie Nota zijn de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, zowel inhoudelijk als financieel, integraal verwerkt.

1.2. Het IHP vormt de basis voor het beoordelen van aanvragen voorzieningen onderwijshuisvesting
Aanvragen voor het jaarlijkse Programma en Overzicht worden beoordeeld op basis van het uitvoeringsprogramma uit het IHP. Inhoudelijke veranderingen en prijsstijgingen zorgen voor achterhaalde gegevens. Dit heeft tot gevolg dat de aanvragen niet meer rijmen met het uitvoeringsprogramma van het IHP. Met een Actualisatie Nota van het IHP voorkomen wij dit zo goed als mogelijk en spelen wij in op het onderwijs van nu en van de toekomst.

1.3. We geven uitvoering aan de toezegging uit de raadsbrief van 14 december 2021 over de vaststelling van het Programma en Overzicht en het bekostigingsplafond

In de raadsbrief van december 2021 (U21.06513) zegden wij uw raad toe om in Q2 2022 de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, zowel inhoudelijk als financieel, integraal te verwerken in een actualisatie van het IHP. De toegekende voorzieningen op het Programma en Overzicht 2022 zijn in lijn met het IHP, met daarbij twee uitzonderingen die verwerkt zijn in de Nota Actualisatie:

1. De verandering van tijdelijke huisvesting koop naar tijdelijke huisvesting huur;
2. De huur van extra tijdelijke huisvesting bij de Oosthoek en de Klimophoeve als gevolg van een snellere leerlingengroei dan in 2020 werd voorspeld;

Daarnaast is zoals beschreven in de raadsbrief het toekennen van een bedrag van € 96.301,- aan Cadans, een nieuwe school die start in 2022, voor OLP en meubilair verwerkt.

1.4. We geven uitvoering aan de toezegging uit de raadsbrief van 8 maart 2022 over de update onderwijshuisvesting Treehouse

In de raadsbrief van maart 2022 (U22.00923) zegden wij uw raad toe om in Q2 2022 de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, zowel inhoudelijk als financieel, integraal te

verwerken in een actualisatie van het IHP. Een onderdeel van deze toezegging is het verwerken van de financiële effecten van de vestiging van Treehouse.

2.1. Het MIP, het IHP en de Actualisatie Nota bieden schoolbesturen en gemeente een meerjaren-perspectief dat inzichtelijk maakt welke investeringen er nodig zijn de komende jaren

Met het MIP, het IHP en de Actualisatie Nota brengen wij de toekomstige huisvestingsbehoefte van het onderwijs scherp in beeld, en kunnen wij een beter aanbod van onderwijsvoorzieningen realiseren. Dit maakt ook een financiële planning voor lange termijn mogelijk voor zowel schoolbesturen als de gemeente. Het perspectief op de huisvestingsbehoefte biedt een richtinggevend, ruimtelijk en financieel kader voor huisvestingsbeslissingen.

2.2. Landelijk en lokale ontwikkelingen zorgen voor een wijziging in de planning van de investeringen

Middels het MIP stuurt uw raad op de investeringen. Een wijziging in de planning van investeringen, heeft daarom invloed op het MIP. Jaarlijks autoriseert uw raad de investeringen. Middels dit voorstel actualiseren we de investeringen in onderwijshuisvesting en verwerken deze in het MIP.

3.1. Ook de tijdelijke huisvesting kent investeringscomponenten

Hoewel de kosten voor de tijdelijke huisvesting voor een groot deel bestaan uit exploitatiekosten voor de huur van de tijdelijke units, is er ook sprake van een investeringscomponent. Dit betreft het gereed maken van het terrein voor tijdelijke bebouwing, iets waar een meerjarig gebruiksnuut tegenover staat.

4.1. De komst van nieuwe basisscholen in Lansingerland en veranderde leerlingenprognoses vragen extra investeringskredieten

Nieuwe scholen en groeiende scholen hebben recht op voldoende onderwijshuisvesting. Het verhogen van de investeringskredieten maakt het realiseren van onderwijshuisvesting voor deze scholen mogelijk. Hiermee voldoen wij aan onze wettelijke zorgplicht om te voorzien in onderwijshuisvesting. Zie paragraaf 2.4 van de Actualisatie Nota.

4.2. Conform de financiële verordening autoriseert de Raad investeringskredieten

In de begroting worden voor de in het komende begrotingsjaar vrij te geven investerings-kredieten het nut, de onvermijdelijkheid en onuitstelbaarheid gemotiveerd. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd. Met dit raadsbesluit over de Actualisatie Nota, autoriseert uw raad de komende investerings-kredieten en de nog te autoriseren kredieten voor de in argument 1.3 en 1.4 genoemde voorzieningen.

5.1. De nota activabeleid vereist een separaat besluit over tijdelijke huisvesting

Conform de nota activabeleid is een separaat besluit over de afschrijvingsduur van de tijdelijke huisvesting noodzakelijk. De afschrijvingsduur wordt gelijk gesteld aan de verwachte gebruiksduur van 3 tot 4 jaar van de tijdelijke onderwijsvoorziening.

6.1. Voor een aantal schoolgebouwen is het niet mogelijk dan wel financieel niet rendabel verduurzamingsmaatregelen door te voeren

Conform het raadsbesluit over het vaststellen van het IHP (BR2000021) is een nader onderzoek duurzaamheids-maatregelen bestaande schoolgebouwen uitgevoerd (zie bijlage 1 van de Actualisatie Nota). Op basis hiervan is bekeken wat de haalbaarheid, het exacte jaar van oplevering, eventuele tijdelijke huisvesting en de exacte bijdrage van de schoolbesturen voor losse duurzaamheidsmaatregelen, BENG of ENG kan zijn. Voor een aantal in het IHP opgenomen schoolgebouwen, blijkt het niet haalbaar om de verduurzamingsmaatregelen door te voeren omdat de schoolbesturen niet gerechtigd zijn om te investeren als zij dit niet volledig kunnen terugverdienen binnen de periode van 15 jaar.

7.1. Er is een nieuw inzicht in de benodigde kredieten voor duurzaamheidsmaatregelen

Door de actualisatie van de nota, is er een nieuw inzicht ontstaan in de benodigde middelen voor de duurzaamheidsmaatregelen. Daarom kunnen de beschikbare kredieten naar beneden worden bijgesteld.

8.1. Bij de vaststelling van het IHP in 2020 is besloten een reserve in te stellen ter dekking van de kapitaallasten duurzaamheidsmaatregelen

De in 2020 geraamde investeringen vallen lager uit. Een lagere dekking is benodigd, waardoor een deel van de reserve terugvloeit naar de algemene reserve.

9.1. Het begrote budget van € 1.6 miljoen is ten behoeve van de overdracht van het schoolgebouw van het Baken, de verduurzamingsmaatregelen en de ventilatieproblematiek is onvoldoende
Door de snelle stijging van de marktprijzen is een budgettekort van € 511.000 ontstaan.

9.2. Omdat het voor een aantal schoolgebouwen niet haalbaar is om verduurzamingsmaatregelen door te voeren, resteert een begroot bedrag van € 2.6 miljoen
Het budgettekort van € 511.000 voor de benodigde werkzaamheden aan het Baken dekken we uit het resterende begrote budget voor verduurzamingsmaatregelen.

10.1. Het bestedingsdoel van de reserve is nog niet volledig

In het bestedingsdoel van de reserve is nog niet opgenomen dat deze ook ingezet mag worden voor de afschrijvingslasten verbonden aan tijdelijke huisvesting.

10.2 Dekking kapitaallasten past binnen uitgangspunten in Nota Reserves en Voorzieningen 2020.

In de Nota zijn in paragraaf 3.6 criteria opgenomen waarom moet worden voldaan om de kapitaallasten van een investering uit een reserve te dekken, zie onderstaand kader. De laatste actualisatie van het benodigde weerstandsvermogen en de weerstandsratio vond plaats bij de jaarstukken 2021. De ratio ligt hier boven de 1,2. Tevens heeft de gemeente voldoende financiële middelen in kas waarvoor voor deze uitgaven geen leningen hoeven te worden aangegaan. Daarnaast geldt dat het actief een expliciete einddatum heeft, namelijk de ingebruikname van de definitieve onderwijsgebouwen. Er hoeft dus geen vervangingsinvestering plaats te vinden.

Voor de dekking van kapitaallasten uit een reserve moet in ieder geval voldaan worden aan de volgende criteria:

- Het weerstandsvermogen van de gemeente blijft ook met de inzet van de reserve kapitaallasten boven de 1,2;
- De investering wordt gefinancierd met eigen vermogen (er hoeft voor dat deel niet te worden geleend c.q. de schulden van de gemeente stijgen hierdoor niet).

Hiernaast moet ten minste nog aan één van onderstaande criteria worden voldaan:

- Het actief is tijdelijk en zal na de looptijd van het actief, naar beste inschatting, niet meer benodigd zijn of na einde van de looptijd kan worden door geëxploiteerd met een beperkte (aanvullende) investering in of aan het actief;
- Het betreft een bijdrage in een activum van een derden;
- De investering vloeit voort uit gewijzigde wettelijke verplichtingen die niet konden worden voorzien;
- De investering draagt bij aan impulsen voor maatschappelijk belangrijke thema's (bijvoorbeeld duurzaamheid).

11.1. Doordat er geen leegstand bestaat in de gemeente, moeten nieuwe (tijdelijke) voorzieningen gerealiseerd worden

Conform de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs ontstaat de noodzaak van het plaatsen van tijdelijke lokalen als eerste voorziening bij nieuwbouw, voor het uitbreiden van een permanent gebouw en voor het uitbreiden van een bestaande accommodatie.

11.2. De komende jaren heeft Lansingerland te maken met incidentele huisvesting

De landelijke en lokale ontwikkelingen zorgen voor behoefte aan incidentele huisvesting. Onder andere als overbrugging naar nieuwbouw. De incidentele huisvesting heeft € 4.090.000 incidentele lasten tot gevolg.

11.3. Incidentele lasten dekken we middels een reserve

Middels onttrekking aan de algemene reserve, zorgen we dat de bestemmingsreserve tijdelijke huisvesting voldoende middelen bevat voor de incidentele dekking.

12.1. De doorrekening van de leerlingenprognoses en de financiële vertaling daarvan geeft aan dat de komende 5 jaar ca. € 1,4 miljoen nodig is voor de 1e inrichting en onderwijsleerpakket van schoolgebouwen

Conform de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs ontstaat de noodzaak van de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair wanneer een voorziening wordt toegekend die uitbreiding van de totale huisvestingscapaciteit van de school tot gevolg heeft.

12.2. De komende jaren heeft Lansingerland te maken met incidentele lasten voor de 1^e inrichting en onderwijsleerpakket

De komst van nieuwe scholen en de veranderde leerlingenprognoses zorgen voor een stijging in de aanvragen voor 1^e inrichting en onderwijsleerpakket. De bekostiging van 1^e inrichting en onderwijsleerpakket ontvangt een schoolbestuur eenmalig per leerling.

12.3. Incidentele lasten dekken we middels een reserve

Middels onttrekking aan de algemene reserve, zorgen we dat de bestemmingsreserve 1^e inrichting en onderwijsleerpakket voldoende middelen bevat voor de incidentele dekking.

13.1. De financiële consequenties van de Actualisatie Nota worden verwerkt met een begrotingswijziging en in de begrotingen voor de komende jaren

Zoals uit het IHP blijkt stijgen de te dekken kapitaallasten ten opzichte van de huidige begroting ook na 2023 nog enige jaren verder door. Bij toekomstige begrotingen houden wij hier rekening mee. De incidentele effecten 2022 verwerken we in de zomerrapportage 2022.

4. Kanttekeningen

1.1. De komst van nieuwe scholen gaat naar verwachting zorgen voor verschuivingen in leerlingenaantallen tussen scholen

Ouders hebben meer te kiezen door de komst van nieuwe scholen met nieuwe concepten in Lansingerland. We verwachten dat dit een verschuiving van leerlingenaantallen op de scholen in Lansingerland veroorzaakt. Welke scholen in leerlingenaantal stijgen of dalen, is op dit moment niet te voorspellen. Op termijn zijn er waarschijnlijk minder plekken nodig, maar daar kunnen we niet op anticiperen.

2.1. Het is belangrijk dat er voldoende interne capaciteit is om het MIP uitvoerbaar te houden

De projecten vragen veel capaciteit van zowel de schoolbesturen als de gemeente.

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben invloed op deze capaciteit. We blijven zowel intern als met de schoolbesturen in overleg over de uitvoerbaarheid van de projecten.

2.2. De financiële verwerking van de interne uren is voor een deel verwerkt in het MIP

De verdeling tussen schoolbesturen en gemeenten in de aanpak bij de projecten, is nog een onderdeel van gesprek. Dit maakt het inschatten van de benodigde capaciteit lastig. Onderwerp van gesprek is ook de inzet van een projectmanager omtrent coördinatie van het gehele IHP. Dit kan leiden tot een hogere kostenraming en doorbelasting naar de projecten. Het college verwerkt dit in de Begroting 2023.

3.1. & 10.1. De komst van nieuwe scholen na de invoering van de wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (MRvNS) en veranderende leerlingenprognoses maken het prognosticeren van de behoefte aan onderwijshuisvesting en aan 1^e inrichting en onderwijsleerpakket lastig

Met de wet MRvNS kan het zijn dat er ieder jaar nieuwe aanvragen voor een school in Lansingerland binnenkomen. Bij het positief beoordelen van de aanvragen door OCW, is de gemeente verplicht om nieuwe scholen toe te laten en te zorgen voor onderwijshuisvesting. Daarnaast zorgt de komst van

nieuwe scholen voor verschuivingen tussen de scholen. Zowel het zorgen voor nieuwe huisvesting en uitbreiding, zorgen dat het lastig is om de behoefte aan tijdelijke lokalen en aan 1^e inrichting en onderwijsleerpakket te voorspellen.

3.2. Tijdelijke huisvesting biedt geen lange termijn oplossing

Het lesgeven in tijdelijke lokalen in geen oplossing op lange termijn. Bij blijvende groei moeten de scholen uiteindelijk verhuizen naar permanente schoolgebouwen.

3.3. & 10.2. De budgetten voor tijdelijke huisvesting en voor 1^e inrichting en onderwijsleerpakket nieuwe scholen zijn gebaseerd op het aantal voorinschrijvingen en schattingen

Het is mogelijk dat het aantal daadwerkelijke inschrijvingen niet overeen komt met het aantal voorinschrijvingen of de geschatte inschrijvingen voor de komende vier jaar. Treehouse en Cadans krijgen in het voorjaar een BRIN-nummer (Basisregistratie instellingen) van het ministerie van OCW. Zonder BRIN-nummer kunnen leerlingen nog niet officieel ingeschreven worden bij een school. De vier scholen (Avontuur, Palet, Springplank en Casa) die een aanvraag hebben gedaan via de regeling Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen wachten nog op een beoordeling van het ministerie van OCW. Het werkelijke leerlingenaantal, en daarmee de vergoeding voor tijdelijke huisvesting en voor 1^e inrichting en onderwijsleerpakket kan daarom afwijken van de opgenomen bedragen.

7.1. Een aangepaste uitvoeringsplanning van de verduurzamingsprojecten is nog een onderwerp van gesprek

De schoolbesturen hebben aangegeven niet akkoord te zijn met de oorspronkelijke uitvoeringsplanning van de duurzaamheidsprojecten in verband met de druk op de investeringsplanning en de meerjaren onderhoudsplanning van de schoolgebouwen.

9.1. De benodigde werkzaamheden aan het schoolgebouw van het Baken bestaan niet enkel uit verduurzamingsmaatregelen

Het schoolgebouw van het Baken moet nog overdragen worden aan het schoolbestuur. Door technische problemen is dat tot op heden nog niet gebeurd. Het gaat met name over problemen op het gebied van ventilatie. Bij het vaststellen van het IHP zijn daar de verduurzamingsmaatregelen bij gekomen. De ophoging van het budget is niet enkel ten behoeve van de verduurzamingsmaatregelen maar ook voor het verbeteren van de ventilatie.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

Zie hiervoor bijlage GEHEIM Financiële consequenties college- en raadsvoorstel en hoofdstuk Financiën bij Actualisatie Nota (T22.02106)

6. Juridische aspecten

Wij stelden de Nota Actualisatie op binnen de wettelijke kaders van:

- De Wet op het primair onderwijs (Wpo);
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Lansingerland 2020 (verordening).

In de Nota Actualisatie namen wij enkele uitgangspunten en maatregelen op die niet aansluiten op de huidige verordening. Om uitvoering te geven aan de projecten uit het IHP en de Nota Actualisatie dienen wij de kaders aan te passen op maatschappelijke ontwikkelingen en de bijkomende stijgende marktprijzen.

7. Duurzaamheid

(Vervangende) nieuwbouw van schoolgebouwen dienen wij tegenwoordig op te leveren volgens de eis Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG). Het uitgangspunt van het IHP is om nieuwe schoolgebouwen Energieneutraal (ENG) op te leveren. Daarnaast investeren wij in bestaande schoolgebouwen om (een deel van) hun energie zelf op te laten wekken als dit rendabel is. Voor een prettige leeromgeving hebben nieuwe schoolgebouwen een minimaal goed (klasse B) binnenklimaat. Ook richten wij schoolpleinen bij (vervangende) nieuwbouw groenblauw in en stimuleren wij het groenblauw inrichten van zowel openbare als niet-openbare schoolpleinen bij bestaande schoolgebouwen. Op deze manier laten wij spel en buitenles samengaan en laten wij kinderen op jonge leeftijd kennis maken met duurzaamheid en het milieu. Zo draagt onderwijs(huisvesting) bij aan de duurzaamheidsambitie van Lansingerland.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

Er bestaat een breed draagvlak en een brede medewerking voor de uitvoering van het IHP. Wij werken intensief samen met de schoolbesturen in Lansingerland om alle ambities te halen. Zij reageren positief op de voorliggende Actualisatie Nota. Via brief (U22.01710) worden de schoolbesturen op de hoogte gebracht van de besluitvorming. Het uitgangspunt is dat inwoners zo goed mogelijk betrokken worden bij de plannen. Echter maken de wettelijke termijnen (bijvoorbeeld de termijn van één jaar bij het plaatsen van een nieuwe school) dit soms erg ingewikkeld. We bepalen per project de rol en mate van burgerparticipatie.

9. Verdere procedure

We houden ons vast aan de planning zoals deze is weergegeven in hoofdstuk 4 van de Actualisatie Nota. Daarnaast blijven we in overleg met de schoolbesturen over de voortgang. We gaan aan de slag met het maken van een planning voor de verduurzamingsmaatregelen. We informeren uw raad wanneer de planning rond is. Daarnaast gaan wij gezamenlijk met de schoolbesturen aan de slag met een regeling in geval van wisseling van schoolgebouwen waar in geïnvesteerd is ten behoeve van verduurzaming. In Q4 2022 komen we bij uw raad met een voorstel voor deze regeling.

Na besluitvorming door de gemeenteraad geeft het college regelmatig terugkoppeling aan de gemeenteraad over de uitrol van de projecten uit het IHP. Daarnaast vindt verdere verantwoording plaats via de reguliere Planning & Control cyclus. Met het jaarlijkse Programma & Overzicht onderwijshuisvesting toetst het college de gedane aanvragen van de schoolbesturen aan de verordening. Op basis van het Programma & Overzicht stellen wij als nodig bedragen uit het IHP jaarlijks bij. Zoals toegezegd in de Commissie Samenleving van 11 september 2019 informeren wij de gemeenteraad jaarlijks in Q1 over de huisvestingsbehoefte van het volgende schooljaar en houden wij de gemeenteraad op de hoogte van de lopende IHP-projecten.

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief (U22.01707)
2. Actualisatie Nota Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs (T22.01717)
3. GEHEIM Financiële consequenties raadsvoorstel en hoofdstuk Financiën bij Actualisatie Nota (T22.02106)
4. Brief schoolbesturen (U22.01710)

Achtergrond informatie:

1. Het Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs Lansingerland (T19.20885)
2. Raadsbesluit over het vaststellen van het IHP (BR2000021)
3. Raadsbrief van december 2021 over het Programma en Overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting 2022 (U21.06513)
4. Raadsbrief van maart 2022 over de huisvesting van Treehouse (U22.00923)
5. Raadsbesluit vaststellen beleid Integrale Kind Centra (BR2200013)

Onderwerp	Actualisatie Nota Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs
Portefeuillehouder	Titia Cnossen
Registratienummer	BR2200017
Datum raad	02/06/2022

De raad van de gemeente Lansingerland;

Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- 1.1. Het uitvoeringsprogramma van het IHP heeft een actualisering nodig vanwege landelijke en lokale ontwikkelingen
- 1.2. Het IHP vormt de basis voor het beoordelen van aanvragen voorzieningen onderwijshuisvesting
- 1.3. We geven uitvoering aan de toezegging uit de raadsbrief van 14 december 2021 over de vaststelling van het Programma en Overzicht en het bekostigingsplafond
- 1.4. We geven uitvoering aan de toezegging uit de raadsbrief van 8 maart 2022 over de update onderwijshuisvesting Treehouse
- 2.1. Het MIP, het IHP en de Actualisatie Nota bieden schoolbesturen en gemeente een meerjaren-perspectief dat inzichtelijk maakt welke investeringen er nodig zijn de komende jaren
- 2.2. Landelijk en lokale ontwikkelingen zorgen voor een wijziging in de planning van de investeringen
- 3.1. Ook de tijdelijke huisvesting kent investeringscomponenten
- 4.1. De komst van nieuwe basisscholen in Lansingerland en veranderde leerlingenprognoses vragen extra investeringskredieten
- 4.2. Conform de financiële verordening autoriseert de Raad investeringskredieten
- 5.1. De nota activabeleid vereist een separaat besluit over tijdelijke huisvesting
- 6.1. Voor een aantal schoolgebouwen is het niet mogelijk dan wel financieel niet rendabel verduurzamingsmaatregelen door te voeren
- 7.1. Er is een nieuw inzicht in de benodigde kredieten voor duurzaamheidsmaatregelen
- 8.1. Bij de vaststelling van het IHP in 2020 is besloten een reserve in te stellen ter dekking van de kapitaallasten duurzaamheidsmaatregelen.
- 9.1. Het begrote budget van € 1.6 miljoen is ten behoeve van de overdracht van het schoolgebouw van het Baken, de verduurzamingsmaatregelen en de ventilatieproblematiek is onvoldoende
- 9.2. Omdat het voor een aantal schoolgebouwen niet haalbaar is om verduurzamingsmaatregelen door te voeren, resteert een begroot bedrag van € 2.6 miljoen
- 10.1. Het bestedingsdoel van de reserve is nog niet volledig
- 10.2. Dekking kapitaallasten past binnen uitgangspunten in Nota Reserves en Voorzieningen 2020.
- 11.1. Doordat er geen leegstand bestaat in de gemeente, moeten nieuwe (tijdelijke) voorzieningen gerealiseerd worden
- 11.2. De komende jaren heeft Lansingerland te maken met incidentele huisvesting
- 11.3. Incidentele lasten dekken we middels een reserve
- 12.1. De doorrekening van de leerlingenprognoses en de financiële vertaling daarvan geeft aan dat de komende 5 jaar ca. € 1,4 miljoen nodig is voor de 1e inrichting en onderwijsleerpakket van schoolgebouwen

- 12.2. De komende jaren heeft Lansingerland te maken met incidentele lasten voor de 1^e inrichting en onderwijsleerpakket
- 12.3. Incidentele lasten dekken we middels een reserve
- 13.1. De financiële consequenties van de Actualisatie Nota worden verwerkt met een begrotingswijziging en in de begrotingen voor de komende jaren.

Rekening te houden met

- De Wet op het primair onderwijs (Wpo);
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Lansingerland 2020 (verordening).

Besluit(en)

1. De Actualisatie Nota Integraal Huisvestingsplan 2020-2024 Primair Onderwijs (Actualisatie Nota) (T22.01717) vast te stellen.
2. De investeringsplanning in het meerjaren investeringsplan (MIP) aan te passen naar de Actualisatie Nota.
3. Een krediet van € 1.545.000 te voteren voor de investeringen in tijdelijke huisvesting voor bestaande en nieuwe scholen.
4. Een aanvullend krediet van € 6.591.000 te voteren voor de bestaande en nieuwe investeringen die volgen uit de Actualisatie Nota.
5. De afschrijvingsduur van de investering in de tijdelijke huisvesting gelijk te stellen aan de verwachte levensduur bij ingebruikname van de school.
6. Voor de schoolgebouwen aan de Stampioenreed, Eiberplein en de Pastoor Velthuijsestraat geen duurzaamheidsmaatregelen door te voeren en de bijbehorende kredieten af te sluiten.
7. De investeringsbedragen in het MIP voor duurzaamheidsmaatregelen aan te passen aan de Actualisatie Nota en te verlagen naar € 2.274.000.
8. De Reserve kapitaallasten verduurzaming primair onderwijs te verlagen met € 2.040.000 ten gunste van de Algemene Reserve.
9. De reserve overdracht schoolgebouwen voor de overdracht van KBS het Baken op te hogen met € 511.000 en dit te dekken met een onttrekking aan de reserve kapitaallasten verduurzaming primair onderwijs.
10. Het bestedingsdoel voor de bestemmingsreserve tijdelijke huisvesting uit te breiden met de mogelijkheid om kapitaallasten verbonden aan tijdelijke onderwijshuisvesting te dekken.
11. De bestemmingsreserve tijdelijke huisvesting primair onderwijs te verlengen tot en met 2027 en hierin € 4.090.000 te storten ten laste van de Algemene Reserve.
12. De bestemmingsreserve voor 1^e inrichting en onderwijsleerpakket te verhogen met € 817.000 ten laste van de Algemene Reserve.
13. De financiële consequenties van de Actualisatie Nota te verwerken in de Zomerrapportage 2022 en in de kadernota als voorloper op de Begroting 2023.

Raadsbesluit

Gemeente Lansingerland

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 30 juni.

de griffier,

